

Sygn. akt VI ACa 1735/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Jacek Sadowski (spr.)

Sędziowie: SA Ewa Zalewska

SO (del.) Grzegorz Tyliński

Protokolant: sekr. sądowy Mariola Frąckiewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. Ł.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

o ochronę praw autorskich

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 11 marca 2014 r.

sygn. akt XXVC 155/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od S. Ł. na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 2.970 zł (dwa tysiące dziewięćset siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VIA Ca 1735/14

UZASADNIENIE

Powód S. Ł. w pozwie wniesionym przeciwko pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. żądał:

- 1) nakazania zaprzestania zwielokrotniania zdjęć autorstwa powoda w gazetach i czasopismach, których wydawcą jest pozwana oraz ich rozpowszechniania za pośrednictwem serwisów internetowych prowadzonych przez pozwaną, w szczególności pod adresem (...),
- 2) nakazania pozwanej zaprzestania korzystania ze zdjęć autorstwa powoda poprzez udostępnianie ich osobom trzecim w celu dalszego rozpowszechniania, w szczególności (...) Sp. z o.o.,

3) zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 99 807,12 zł tytułem naprawienia szkody wyrządzonej wskutek naruszenia przysługujących powodowi majątkowych praw autorskich, wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

4) zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kwoty 5 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną powodowi przez pozwaną wskutek zawinionego naruszenia przysługujących powodowi osobistych praw autorskich, wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Podstawą wniesionego powództwa było naruszenie praw autorskich i majątkowych powoda, których miała dopuścić się strona pozwana po wygaśnięciu zawartej przez strony umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 11 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo w całości.

Podstawą wyrokowania były następujące ustalenia faktyczne i oceny prawne sądu pierwszej instancji.

Powód, S. Ł. jest zawodowym fotografem, specjalistą w wykonywaniu zdjęć portretowych. Pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wydaje dzienniki (...) i (...) oraz prowadzi serwis internetowy (...), w którym publikuje treści z dziennika (...) (okoliczności bezsporne, wynikające z twierdzeń powoda). W dniu 1 kwietnia 2009 r. strony zawarły w formie pisemnej umowę o współpracy. Przedmiotem umowy było ustalenie warunków współpracy pomiędzy stronami w zakresie usług fotograficznych i fotoreporterskich świadczonych przez powoda na rzecz pozwanej oraz przeniesienie na jej rzecz praw autorskich powoda w zakresie tej umowy. Powód zobowiązał się w szczególności do wykonywania zdjęć do dziennika i innych wydawnictw pozwanej i do prowadzonej przez pozwaną Agencji (...) oraz przeniesienia majątkowych praw autorskich przysługujących mu z tego tytułu. Strony szeroko w tym zakresie określiły pola eksploatacji stanowiące przedmiot rozporządzenia wskazując, że powód przenosi na pozwaną spółkę wszelkie autorskie prawa majątkowe do dzieła, a w szczególności prawo do korzystania i rozpowszechniania dzieła w dzienniku, w tym poprzez wszelkie formy wydawnicze i drukarskie oraz poprzez wszelkie sieci komputerowe i multimedialne; obejmuje to wszystkie znane w chwili zawarcia umowy pola eksploatacji. Przeniesienie praw autorskich następowało bez żadnych ograniczeń, w szczególności terytorialnych, czasowych i ilościowych, zaś stronie pozwanej przysługiwało prawo przenoszenia nabytych praw w całości lub w części na osoby trzecie. W tym zakresie powód również zobowiązał się zrezygnować z wykonywania wobec pozwanej i jej następców prawnych praw autorskich osobistych, w tym prawa do nadzoru autorskiego. Strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 4 200 zł miesięcznie, powiększone o należny podatek od towarów i usług, za wykonanie usług będących przedmiotem umowy, w tym za publikacje zdjęć powoda w tytułach pozwanej. Umowa zawarta została na czas oznaczony do dnia 31 marca 2010 r. Strony zastrzegły również, że wszelkie zmiany umowy wymagać będą formy pisemnej pod rygorem nieważności. W dniu 31 sierpnia 2009 r. zawarty został aneks do umowy, na mocy którego wynagrodzenie powoda ustalone zostało na kwotę 3 864 zł netto.

Powód zgodnie z umową świadczył usługi na rzecz pozwanej. Co miesiąc powód wystawiał pozwanej faktury zawierające opis tytułu płatności za zdjęcia do (...) na kwotę 4 200 zł netto, a od września 2009 r. na kwotę 3 864 zł netto. Również po wygaśnięciu umowy, poczynając od kwietnia 2010 r. do stycznia 2012 r. włącznie, powód nadal świadczył usługi na rzecz pozwanej i wystawiał faktury za zdjęcia do (...) za poszczególne miesiące na kwoty po 3 864 zł netto. Pozwana płaciła powodowi żądane wynagrodzenie.

Pismem z 24 listopada 2011 r., doręczonym powodowi w dniu 29 listopada 2011 r., pozwana oświadczyła, że na mocy § 9 ust. 2 umowy z 25.03.2009 roku rozwiązuje tę umowę z zachowaniem wskazanego w niej terminu wypowiedzenia. Po dniu 31 grudnia 2011 r., powód zaprzestał wykonywania i dostarczania fotografii na zlecenie pozwanej.

Zgodnie z ustaleniami sądu okręgowego, pomiędzy 10 stycznia 2012 r. a 9 lipca 2012 r. na łamach (...) pozwana opublikowała łącznie 381 fotografii autorstwa powoda, zaś pomiędzy 1 stycznia 2012 r. a 10 lipca 2012 r. w serwisie (...) pozwana opublikowała łącznie 842 fotografie autorstwa powoda.

Mając powyższe ustalenia na uwadze sąd okręgowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. W okolicznościach faktycznych tej sprawy nie doszło bowiem do naruszenia jakichkolwiek praw autorskich powoda. W okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2010 r., strony pozostawały związane umową o współpracy z 1 kwietnia 2009 r., zmienioną aneksem nr (...) z 31 sierpnia 2009 r. Umowa ta była przez strony wykonywana. W ocenie sądu okręgowego oceny tej nie zmienił fakty wpływ czasu, na jaki umowa została przez strony zawarta. Jak wskazał bowiem sąd okręgowy, pomimo upływu okresu obowiązywania umowy z 1 kwietnia 2009 r., powód aż do stycznia 2012 r. co miesiąc wystawiał pozwanej podpisane przez siebie faktury VAT za zdjęcia do (...), a uprawniony pracownik pozwanej faktury te pisemnie akceptował. Faktury te były wystawiane w tej samej kwocie, która ustalona została przez strony w umowie oraz zawierały to samo oznaczenie świadczenia, jak w fakturach wystawianych przez powoda w okresie trwania umowy z 1 kwietnia 2009 r. Sąd okręgowy wskazał również, że pozwany złożył oświadczenia o wypowiedzeniu umowy powołując się na odpowiednie zapisy umowy poprzednio obowiązującej. Te wszystkie okoliczności świadczą w ocenie sądu okręgowego, że po upływie okresu obowiązywania umowy z 1 kwietnia 2009 r., strony zawarły nową umowę o współpracy na dotychczasowych warunkach. Sąd okręgowy wskazał przy tym, że powód wystawiał pozwanemu nadal faktury w tej samej wysokości i tej samej treści, zaś pracownik pozwanego dokonywał ich pisemnej akceptacji. Tym samym w ocenie sądu okręgowego zachowana została forma pisemna niezbędna do skutecznego zawarcia umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych. Oznacza to, zgodnie z wywodami sądu okręgowego, że pozwana korzystała wyłącznie z fotografii wykonanych i dostarczonych jej przez powoda do dnia 31 grudnia 2011 r. w ramach wykonania umowy stron. Wszelkie autorskie prawa majątkowe do tych fotografii zostały więc przeniesione na pozwaną na podstawie umowy zawartej po dniu 31 marca 2010 r., stanowiącej kontynuację umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r. Nie doszło również do naruszenia autorskich praw osobistych powoda albowiem w świetle umowy z 1 kwietnia 2009 r. powód zrzekł się ich wykonywania, a tym samym wyraził zgodę na ich ewentualne naruszenie.

Wydany wyrok sądu okręgowego został w całości zaskarżony przez powoda, który wnosil o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa,

Skarżący podniósł zarzut naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego w celu ustalenia wysokości stosownego wynagrodzenia za korzystanie ze zdjęć autorstwa powoda przez pozwaną, niezbędnego dla ustalenia wysokości odszkodowania oraz zarzuty naruszenia prawa materialnego:

1. art. 41 ust. 2 w zw. z art. 50 u.p.a.p.p. przez ich niezastosowanie, w rezultacie czego sąd uznał, że doszło do przeniesienia majątkowych praw autorskich pomimo, że w fakturach nie zostały wskazane pola eksploatacji utworów;
2. art. 53 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej: u.p.a.p.p.) w zw. z art. 78 § 1 k.c. w zw. z art. 201 § 1 k.s.h. przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że wskutek wystawienia faktury przez powoda i jej przyjęcia przez pracownika pozwanej doszło do zawarcia umowy przenoszącej prawa autorskie, podczas gdy prawo reprezentacji spółki przysługuje wyłącznie zarządowi;
3. art. 68² k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że między stronami doszło do zawarcia umowy przenoszącej majątkowe prawa autorskie po 31 marca 2010 r. w sytuacji, gdy z ustalonego stanu faktycznego nie wynika nawet, aby którakolwiek ze stron złożyła drugiej stronie ofertę obejmującą takie przeniesienie;
4. art. 65 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że zgodna wola stron i cel umowy obejmowały przeniesienie majątkowych praw autorskich w sytuacji, kiedy żaden z przeprowadzonych dowodów nie potwierdzał takiej interpretacji zasad współpracy stron;

5. art. 16 u.p.a.p.p. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że powód wyraził zgodę na nieoznaczanie przez powoda zdjęć jego autorstwa, podczas gdy nawet nieobowiązująca już umowa w § 6 ust. 5 odwołuje się wyłącznie do praw osobistych „w powyższym zakresie”, który to zakres, określony w § 6 ust. 4 umowy, dotyczy dokonywania opracowań utworów i w żadnym miejscu nie odnosi się do prawa do oznaczania utworu nazwiskiem autora.

Rozpoznając sprawę w granicach zaskarżenia sąd apelacyjny zważył, co następuje.

Stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie był w istocie pomiędzy stronami niesporny. Również zawarte w apelacji zarzuty odnoszą się wyłącznie, poza zarzutem podnoszącym zaniechanie w zakresie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, do kwestii materialnoprawnych dotyczących oceny prawnej poczynionych przez sąd okręgowy ustaleń faktycznych. Sąd apelacyjny ustalenia te przyjmuje za własne i czyni podstawą dalszych rozważań w tej sprawie.

Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktyczne sprowadzić należy do następujących elementów. Strony w dniu 1 kwietnia 2009 r. zawarły umowę o współpracy dotyczącą usług polegających na wykonywaniu i dostarczaniu przez powoda zdjęć wykorzystywanych w działalności wydawniczej pozwanego. Umowa zawierała klauzule przewidujące przeniesienie wszelkich autorskich praw majątkowych powoda do dostarczonego pozwanemu zdjęć i obejmowała wszystkie znane w chwili zawarcia umowy pola eksploatacji (§ 6 umowy). Przeniesienie praw autorskich, zgodnie z postanowieniami umowy, następowało bez żadnych ograniczeń, w tym terytorialnych, czasowych i ilościowych. Ponadto w umowie dodatkowo wskazano, że powód przenosi na pozwaną spółkę prawo do zezwalania na rozporządzanie i korzystanie z opracowań dzieła oraz pozwanej spółce przysługuje prawo przenoszenia nabytych praw w całości lub w części na osoby trzecie. W umowie zawarta została również klauzula, zgodnie z którą w zakresie objętym umową, powód zobowiązał się zrezygnować z wykonywania wobec pozwanej spółki i jej następców prawnych praw autorskich osobistych, w tym nadzoru autorskiego (§ 6 ust. 5 umowy). Wynagrodzenie strony powodowej za świadczenia objęte umową strony ustaliły początkowo na kwotę 4 200 zł plus należny podatek VAT, płatną miesięcznie, a następnie na skutek zmiany umowy aneksem z dnia 31 sierpnia 2009 r. na kwotę 3 864 zł netto miesięcznie. Umowa zawarta została na czas oznaczony do dnia 31 marca 2010 r. Jak wynika z prawidłowych ustaleń sądu okręgowego, po wygaśnięciu umowy z uwagi na upływ jej terminu, to jest po dniu 31 marca 2010 r., współpraca pomiędzy stronami kontynuowana była na dotychczasowych warunkach – powód nadal świadczył na rzecz pozwanej usługi objęte zakresem umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r., zaś pozwana wypłacała powodowi wynagrodzenie w kwocie ustalonej tą umową. Współpraca pomiędzy stronami została zakończona z dniem 31 grudnia 2011 r. na skutek oświadczenia złożonego przez stronę pozwaną, która pismem z dnia 24 listopada 2011 r. złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r.

Akcentując fakt zgodnego wykonywania przez strony obowiązków wynikających z umowy zawartej w dniu 1 kwietnia 2009 r. również po terminie jej formalnego wygaśnięcia, a także fakt odwołania się przez strony do postanowień tej umowy przy zakończeniu współpracy, sąd okręgowy uznał, że strony zawarły w istocie po dniu 31 marca 2010 r. nową umowę o współpracę i przeniesienie autorskich praw majątkowych, na analogicznych warunkach, jak umowa z dnia 1 kwietnia 2009 r. W ocenie sądu okręgowego zachowana została przy tym pisemna forma zawarcia tej umowy – powód wystawiał faktury obejmujące należne mu wynagrodzenie, które były podpisywane przez upoważnionego pracownika strony pozwanej. Sąd okręgowy powołał się przy tym na konstrukcję milczącego przyjęcia oferty przez przedsiębiorcę przewidzianą w art. 68² k.c.

Wydów sądu okręgowego trafnie zakwestionowany został w złożonej apelacji. Zasadnie skarżący w tym zakresie podnosi, że samo wystawianie faktur przez stronę powodową i ich akceptacja przez pracownika strony pozwanej, który dodatkowo nie był umocowany do składania oświadczeń woli w imieniu pozwanej spółki, nie mogą być utożsamiane z zawarciem w formie pisemnej umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych. Zgodnie z art. 78 § 1 zd. 1 k.c. do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. W odniesieniu do umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe oznacza to wymóg określenia w dokumencie między innymi przedmiotu przenoszonych autorskich praw majątkowych, a więc konkretnych utworów objętych tymi prawami, a także wskazania pól eksploatacji. Zgodnie bowiem z art. 41 ust. 2

ustawy Prawo autorskie, umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych obejmuje pola eksploatacji wyraźnie w niej wymienione (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2005 r., III CK 124/05). Treść faktur wystawianych przez powoda na rzecz pozwanego (kopie faktur: k. 1231-1239) powyższych elementów nie obejmowała. Ponadto, jak zasadnie podniesione zostało to w apelacji, brak dokumentów obejmujących treść oświadczenia woli odpowiadającego umowie przenoszącej własność autorskich praw majątkowych, który zostałby podpisany przez osoby umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu strony pozwanej. Tym samym zasadnie w apelacji podniesione zostały zarzuty naruszenia przez sąd pierwszej instancji art. 41 ust. 2 w zw. z art. 50 Prawa autorskiego, a także art. 53 Prawa autorskiego i art. 78 § 1 k.c. Ponadto w swoich wywodach sąd okręgowy pominął treść art. 38 k.c., a także bezzasadnie przywołał konstrukcję milczącej zgody przedsiębiorcy z art. 68² k.c. Podniesione w tym zakresie zarzuty apelacyjne również uznać należy za zasadne.

Zgodnie z art. 53 Prawa autorskiego, umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych wymaga dla swej ważności zachowania formy pisemnej. Również uzupełnienie lub zmiana umowy przenoszącej prawa autorskie wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności (art. 77 § 1 k.c.). Tym samym zachowanie stron, które po wygaśnięciu umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r. nadal zgodnie wykonywały prawa i obowiązki wynikające z tej umowy, nie może być kwalifikowane jako przedłużenie tej umowy per facta concludentia. Przeciwno takiemu wnioskowi przemawiają wskazane powyżej przepisy prawa materialnego dotyczące wymogu formy co do zawarcia lub przedłużenia umowy o przeniesienie praw autorskich.

Trafnie skarżący, zarówno w pozwie, jak i we wniesionej w tej sprawie apelacji, zachowanie stron po wygaśnięciu umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r., które zgodnie kontynuowały współpracę do grudnia 2011 r. na warunkach wynikających z umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r., uznał za przejaw woli zawarcia przez strony umowy licencji niewyłącznej w zakresie praw autorskich przysługujących powodowi co do zdjęć dostarczanych stronie pozwanej. Podzielić należy więc stanowisko skarżącego co do zawarcia w tym zakresie przez strony per facta concludentia umowy licencji niewyłącznej. W świetle prawa autorskiego wymóg formy pisemnej jako warunek skutecznego i ważnego zawarcia umowy dotyczy umowy o przeniesienie praw autorskich (art. 53 Prawa autorskiego) i umów licencji wyłącznej (art. 67 ust. 5 Prawa autorskiego). Nie obejmuje natomiast licencji niewyłącznej. Oświadczenie woli stron w przypadku umowy licencji niewyłącznej mogą być więc złożone w dowolny sposób wyrażający ich wolę w sposób dostateczny, zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 60 k.c.

Umowa licencyjna jest umową zobowiązującą. Jej przedmiotem jest upoważnienie przez licencjodawcę licencjobiorcy do korzystania z utworu. Zawarcie tej umowy rodzi po stronie licencjodawcy obowiązek znoszenia korzystania z utworu przez licencjobiorcę w zakresie objętym licencją. Korzystanie to odbywa się więc za zgodą uprawnionego i tym samym nie stanowi naruszenia jego praw autorskich. Umowa licencyjna może być zawarta na czas oznaczony lub nieoznaczony.

Niezasadne jest natomiast stanowisko skarżącego co do treści zawartej przez strony umowy licencji niewyłącznej, w szczególności uznanie, że wystawianie poszczególnych faktur przez powoda stanowiło udzielenie licencji jedynie na czas oznaczony kolejnych miesięcy. Założenie takie pozostaje bowiem w sprzeczności z okolicznościami faktycznymi ustalonymi w tej sprawie. Jak zostało to już wskazane, niesporne jest, że po wygaśnięciu umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r. strony kontynuowały współpracę na dotychczasowych warunkach. Trafnie w tym zakresie sąd okręgowy wskazał, że powód wystawiał nadal faktury o identycznej, jak poprzednio treści, spełniając zarazem świadczenie przedmiotowo tożsame ze świadczeniem spełnianym w wykonaniu umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r. Odmienny był jedynie mechanizm dotyczący udostępnienia praw autorskich – w miejsce czynności rozporządzającej skutkującej przeniesieniem prawa autorskiego na stronę pozwaną pojawiła się czynność upoważniająca (zobowiązująca) zawierająca upoważnienie pozwanego do korzystania z tego prawa. Zważywszy, że wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez powoda pozostawała na tym samym poziomie, który został określony w umowie z dnia 1 kwietnia 2009 r., nie można przyjąć – jak twierdzi skarżący – że zakres uprawnień nabywanych przez stronę pozwaną został zredukowany jedynie do miesięcznych licencji niewyłącznych uzyskiwanych w stosunku do poszczególnych zdjęć przekazanych przez powoda. Bardziej uzasadniona jest wykładnia, zgodnie z którą zakres uprawnień uzyskiwanych

przez pozwanego do korzystania z utworów powoda, który wynikał z udzielonej licencji niewyłącznej, był możliwie zbliżony do zakresu uprawnień przewidzianych w umowie z dnia 1 kwietnia 2009 r. Prowadzi to do wniosku, że udzielone przez powoda w okresie od dnia 1 kwietnia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. licencje niewyłączne zawierały upoważnienie do korzystania przez pozwanego z objętych nimi utworów przez czas nieoznaczony, a więc miały charakter bezterminowy, obejmowały wszystkie znane w chwili zawierania umowy pola eksploatacji, a także zastrzegały dla pozwanego prawo udzielania sublicencji osobom trzecim. Tylko bowiem takie rozwiązanie uzasadnia zapłatę przez pozwanego skarżącemu jednorazowego wynagrodzenia licencyjnego w tej samej wysokości, jaka przysługiwała powodowi na gruncie umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r. z tytułu przeniesienia objętych nią praw autorskich na warunkach określonych w tej umowie. Zarazem porównując zakres uprawnień przysługujących pozwanemu na podstawie umowy przenoszącej prawa autorskiego (umowa z dnia 1 kwietnia 2009 r.) z umowami licencji niewyłącznej zawieranymi przez strony po dniu 31 marca 2010 r., uznać należy, że umowy licencyjne miały charakter bezterminowy oraz zawierały wyłączenie możliwości ich umownego wypowiedzenia. Na gruncie art. 68 § 1 Prawa autorskiego możliwość zawarcia klauzuli przewidującej wyłączenie możliwości wypowiedzenia umowy licencyjnej dopuszcza się w przypadku umów licencyjnych, takich jak zawierane w tej sprawie – a więc umów licencyjnych o charakterze niewyłącznym, z wynagrodzeniem ustalonym jednorazowo jako określona kwota pieniężna płatna wraz z zawarciem umowy, zgodnie z którymi dalsze korzystanie z utworu w zakresie udzielonej licencji nie wymaga od licencjodawcy żadnych dodatkowych obowiązków (zob. w szczególności: T. Targosz, w: Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, LEX 2015, uwaga 8 do art. 68).

W umowie z dnia 1 kwietnia 2009 r. zawarte zostały również postanowienia zawierające zobowiązanie powoda do rezygnacji z wykonywania wobec pozwanej spółki i jej następców prawnych praw autorskich osobistych, w tym prawa do nadzoru autorskiego. Z przyczyn wskazanych powyżej uznać należy, że również uzgodnienia w tym zakresie zostały przez strony włączone do zawieranych po dniu 31 marca 2010 r. umów licencyjnych. Wskazać należy przy tym, że niezbywalny charakter praw autorskich osobistych nie wyłącza możliwości umownego zrzeczenia się przez twórcę wykonywania części tych praw na rzecz osób trzecich. W szczególności dotyczy to prawa podnoszonego w tej sprawie, to jest uprawnienia do oznaczenia danego utworu nazwiskiem autora. Zarówno postanowienie zawarte w § 6 ust. 5 umowy z dnia 1 kwietnia 2009 r., jak i praktyka stron w zakresie wykonywania tej umowy, a następnie wykonywania umowy licencyjnej, wyraźnie świadczy o tym, że powód nie korzystał z uprawnienia do domagania się oznaczania autorstwa wszystkich jego zdjęć publikowanych przez pozwanego. Wbrew wywodom apelacji zrzeczenie się przez powoda powyższego uprawnienia nie dotyczyło więc jedynie sposobów korzystania przewidzianych w § 6 ust. 4 umowy. Niezasadny tym samym jest zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 16 Prawa autorskiego.

Skutkiem zawarcia przez strony umowy licencyjnej niewyłącznej, a ściślej wielu umów licencyjnych zawieranych w okresach miesięcznych, jest skuteczne w stosunku do licencjodawcy uprawnienie do korzystania z utworu w zakresie wynikającym z umowy licencyjnej. Zarazem brak jest podstaw do przyjęcia, że zakończenie współpracy pomiędzy stronami z dniem 31 grudnia 2011 r. skutkowało wygaśnięciem uprzednio udzielonych praw licencyjnych. Skutek taki nie wynika z umowy licencyjnej, ani z innych okoliczności ujawnionych w tej sprawie. Udzielone licencje miały charakter bezterminowy z wyłączeniem możliwości ich umownego wypowiedzenia. Brak było również podstaw do przyjęcia okoliczności, które uzasadniałyby wypowiedzenie przez powoda zawartej umowy licencyjnej w szczególnych okolicznościach przewidzianych w art. 56 i 57 Prawa autorskiego.

W świetle powyższego uznać należy, że powodowi w tej sprawie nie przysługiwało skuteczne prawo do występowania w stosunku do pozwanego z roszczeniami z tytułu naruszenia praw wyłącznych objętych udzielonymi licencjami niewyłącznymi. Tym samym zbędne było prowadzenie postępowania na okoliczność wysokości należnego powodowi odszkodowania i przeprowadzanie w tym zakresie dowodu z opinii biegłego. Niezasadny jest więc zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c.

Mając powyższe rozważania na uwadze uznać należy, że wyrok sądu okręgowego, aczkolwiek obciążony pewnymi wadliwościami w zakresie sfery motywacyjnej, zawiera prawidłowe rozstrzygnięcie. Z tych względów apelacja strony powodowej jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Koszty pozwanego stanowią koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego ustalone w wysokości stawki minimalnej, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.